

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 172/2017-9

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 2. marca 2017 v senáte zloženom z predsedu Ladislava Orosza, zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej a sudcu Lajosa Mészáros (sudca spravodajca) predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného advokátkou Mgr. Andreou Legényovou, Advokátska kancelária, Komenského 3, Veľký Krtíš, vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky vo veci vedenej pod č. VI/1 Pz 238/16/1000 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 1. februára 2017 doručená sťažnosť [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľ“) vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Generálnej prokuratúry Slovenskej

republiky (ďalej len „generálna prokuratúra“) vo veci vedenej pod č. VI/1 Pz 238/16/1000 (ďalej aj „napadnutý postup“).

2. Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že podnetom z 20. septembra 2016 adresovaným generálnej prokuratúre, odkiaľ bol postúpený na vybavenie Krajskej prokuratúre v Banskej Bystrici (ďalej len „krajská prokuratúra“), sa sťažovateľ domáhal podania dovolania generálneho prokurátora Slovenskej republiky (ďalej len „generálny prokurátor“) proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 14 Co 509/2015-306 z 24. mája 2016. Podnet sťažovateľa bol generálnej prokuratúre doručený 22. septembra 2016 a po jeho postúpení bol doručený krajskej prokuratúre 30. septembra 2016. Krajská prokuratúra vybavila podnet a o jeho vybavení informovala sťažovateľa listom označeným ako „*Vyrozumenie o spôsobe vybavenia podnetu na podanie dovolania generálneho prokurátora*“ č. 1 Kc 101/16/6600-12 z 30. novembra 2016, v ktorom uviedla:

„Podnetom z 20.09.2016 adresovaným Generálnej prokuratúre Slovenskej republiky, odkiaľ bol postúpený na vybavenie Krajskej prokuratúre Banská Bystrica, domáhate sa v mene Vášho klienta p. [REDAKOVANÉ] podania dovolania generálneho prokurátora proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 14 Co/509/2015-306 z 24.05.2016, ktorým v spojení s rozsudkom Okresného súdu Veľký Krtíš č. k. 2C/102/2013-267 zo 17.03.2015 bola zamietnutá žaloba [REDAKOVANÉ], ktorou sa domáhal, aby súd uložil žalovanej [REDAKOVANÉ] povinnosť zdržať sa nepravdivých údajov o ňom, že mu ako súkromnému podnikateľovi nebol schválený leasing na dve kamiónové súpravy, lebo nepredložil na výzvu žalovanej následne všetky účtovné doklady v októbri 2008, týmto mu žalovaná spôsobila v značnej miere morálnu škodu, lebo týmto nepravdivým tvrdením, bola v značnej miere znížená jeho občianska česť a dôstojnosť u maďarskej firmy, pre ktorú mal vykonávať leasingovú dopravu, tiež u občanov obce [REDAKOVANÉ] ako aj u priateľov, známych a rodinných príslušníkov a súčasne bolo poškodené aj obchodné meno. Zároveň sa žalobou domáhal, aby súd uložil žalovanej povinnosť písomne sa mu ospravedlniť zaslaním listu v ním navrhovanom znení.

Váš podnet bol Generálnej prokuratúre SR doručený 22.09.2016 a po jej postúpení bol doručený Krajskej prokuratúre Banská Bystrica 30.09.2016. Na písomnú žiadosť tunajšej krajskej prokuratúry z 30.09.2016 o zapožičanie na vec sa vzťahujúceho spisu Okresný súd Veľký Krtíš listom z 10.10.2016 krajskej prokuratúre oznámil, že požadovaný spis jej poskytne po rozhodnutí o výške trov konania. Po opakovanej vzájomnej komunikácii bol na vec sa vzťahujúci spis Krajskej prokuratúre Banská Bystrica doručený 29.11.2016.

V mene generálneho prokurátora Slovenskej republiky nahliadol som do zapožičaného spisu a zistil, že Vaším podnetom napádané rozhodnutia súdov nadobudli právoplatnosť 04.07.2016. Trojmesačná zákonná lehota podľa § 461 Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP) účinného od 01.07.2016, na prípadné podanie dovolania generálneho prokurátora (v prípade splnenia zákonných podmienok pre jeho podanie) uplynula 04.10.2016.

Dovolanie generálneho prokurátora je opravným prostriedkom v civilnom procese, ktorý je oprávnený podať len generálny prokurátor. Jeho využitie v konkrétnej veci predpokladá zabezpečenie na vec sa vzťahujúceho súdneho spisu z príslušného súdu prokurátorom, oboznámenie sa s obsahom súdneho spisu, posúdenie dôvodov uvádzaných v podnete, kvalifikované posúdenie splnenia resp. nesplnenia podmienok upravených v CSP pre podanie dovolania generálneho prokurátora, v prípade splnenia dôvodov podľa ust. § 458 CSP, vypracovanie dovolania a jeho doručenie Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky najneskôr v posledný deň lehoty. Lehota na podanie dovolania generálneho prokurátora proti rozhodnutiu súdu v sporovom konaní, ktoré nadobudlo právoplatnosť od 1. júla 2016 je trojmesačná a začína plynúť dňom právoplatnosti rozhodnutia (§ 461 CSP).

Podľa § 35 ods. 1 zák. č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení platnom a účinnom v čase podania Vášho podnetu, prokurátor príslušný na vybavenie podnetu je povinný vybaviť podnet do dvoch mesiacov odo dňa, keď mu bol podnet pridelený na vybavenie. V odôvodnených prípadoch rozhodne o predĺžení tejto lehoty bezprostredne nadriadený prokurátor. Takto stanovená lehota na vybavenie podnetov teda začína plynúť až po vykonaní prvotných evidenčných a ďalších úkonov po nápade podnetu. Túto 2-mesačnú lehotu považoval zákonodarca za dostatočnú, aby v nej prokurátor mohol vyžiadať spisy

potrebné na vybavenie podnetu, aby mohol vec naštudovať, posúdiť súlad resp. rozpor s príslušnou právnou úpravou a na tom základe podnet vecne vybaviť - to všetko za predpokladu, že neuplynuli lehoty limitujúce možnosť uplatnenia oprávnení prokurátora. Lehota na vybavenie spisu stanovená pre prokurátora, nemá vplyv na plynutie 3-mesačnej lehoty podľa § 461 CSP od právoplatnosti rozhodnutia súdu napádaného podnetom.

Vzhľadom na to, že v čase doručenia spisu súdu prokuratúre lehota na prípadné podanie dovolania generálneho prokurátora už uplynula, Váš podnet odkladám bez vecného prieskumu, pretože 3 mesačná lehota pre prípadné podanie dovolania generálneho prokurátora je lehota prekluzívna a po jej uplynutí dovolanie generálneho prokurátora už nie je prípustné.“

3. Sťažovateľ sa domnieva, že napadnutým postupom generálnej prokuratúry a následne postupom krajskej prokuratúry došlo k porušeniu jeho základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy. Sťažovateľ je toho názoru, že prokurátorka generálnej prokuratúry nepostupovala v súlade so zákonnými ustanoveniami, keď namiesto toho, aby urobila všetky opatrenia potrebné na riadne a včasné vybavenie podnetu, postúpila podanie bez toho, aby obsah podnetu v zmysle zákonných ustanovení preskúmala a konala. K preskúmaniu podnetu v zmysle zákonných ustanovení došlo podľa sťažovateľa až po postúpení veci na krajskú prokuratúru.

3.1 Sťažovateľ uvádza, že podnet zaslal so všetkými potrebnými dokumentmi a prílohami, a to rozsudkami súdov a podaniami sťažovateľa v súdnych konaniach tak, aby bolo možné vo veci urýchlene rozhodnúť bez toho, aby si musel konajúci prokurátor zadovážovať súdne spisy a ďalšie podklady.

3.2 Vzhľadom na zákonné ustanovenia zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o prokuratúre“), v ktorom je podľa sťažovateľa vykonávaný pozitívny záväzok štátu vyplývajúci z čl. 46 ods. 1 ústavy, bol podľa sťažovateľa napadnutý postup generálnej prokuratúry nesprávny a neefektívny.

Týmto postupom prokuratúry mu bolo odňaté právo, aby bola jeho vec prerokovaná v rámci konania o dovolaní generálneho prokurátora pred nezávislým súdom. Ospravedlňovanie priet'ahov v postupe generálnej prokuratúry nemožnosťou získania spisového materiálu a zákonnými lehotami na vybavovanie podnetov je zo strany konajúceho prokurátora alibistické a zámerné. Podľa názoru s'ťažovateľa je nepochopiteľné, že v čase, keď je štátna správa kompletne informatizovaná a na súdoch sa vedú elektronické spisy, nie je prokuratúra schopná si zadovážiť spisový materiál tak, aby vedela rozhodnúť o podnete včas. O alibistickosti tvrdení prokuratúry svedčí podľa s'ťažovateľa aj skutočnosť, že napriek tomu, že sa konajúci prokurátor snaží ospravedlniť svoju nečinnosť zákonnou 2-mesačnou lehotou, nedokázal o podnete rozhodnúť ani v tejto zákonnej lehote. S'ťažovateľ zastáva názor, že o jeho podnete na podanie dovolania generálnym prokurátorom generálna prokuratúra a ani krajská prokuratúra dodnes riadne nerozhodla, pretože vyrozumienie o vybavení podnetu zaslané mu krajskou prokuratúrou neobsahuje žiadny výrok o spôsobe vybavenia podnetu, ale len konštatovanie, že sa vecou nebude zaoberať.

3.3 Vzhľadom na uvedené nie je podľa s'ťažovateľa predpoklad, že porušiteľ bude urýchlene konať a vo veci rozhodne, keďže od podania podnetu uplynulo viac ako 4 mesiace. Berúc do úvahy všetko uvedené, s'ťažovateľ je toho názoru, že v tomto prípade došlo k porušeniu jeho základných práv a slobôd, a to z dôvodu nečinnosti a nezákonného postupu generálnej prokuratúry a krajskej prokuratúry. Podľa s'ťažovateľa generálna prokuratúra konala s bezdôvodnými priet'ahmi.

4. S'ťažovateľ navrhol, aby ústavný súd o jeho s'ťažnosti nálezom takto rozhodol:

„Generálna prokuratúra Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. VI/1 Pz 238/16/1000 porušila právo s'ťažovateľa [REDAKOVANÉ] na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, právo aby sa jeho vec prerokovala bez zbytočných priet'ahov zaručených v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a jeho právo na prerokovanie veci v primeranej lehote zaručené v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Sťažovateľovi [REDAKOVANÉ] priznáva primerané finančné zadosťučinenie vo výške 2000 Eur, ktoré je Generálna prokuratúra Slovenskej Republiky povinná vyplatiť mu do dvoch mesiacov od doručenia tohto nálezu.

Generálna prokuratúra Slovenskej Republiky je povinná uhradiť na účet právnej zástupkyňi sťažovateľa advokátky Mgr. Andrei Legényovej... trovy právneho zastupovania vo výške 312,34 Eur /2 úkony po 147,33 Eur, 2x náhrada hotových výdavkov vo výške 8,84 Eur/ všetko do 15 dní od doručenia rozhodnutia.“

II.

5. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

6. O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti možno hovoriť vtedy, ak namietaným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom orgánu verejnej moci nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať tú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (porov. napr. I. ÚS 105/06, II. ÚS 66/2011, III. ÚS 155/09, IV. ÚS 35/02).

III.

7. Sťažovateľ v súvislosti s podnetom adresovaným generálnej prokuratúre namieta, že zákon o prokuratúre výslovne uvádza, že o podnetoch na podanie dovolania generálneho prokurátora rozhoduje výlučne generálny prokurátor, pričom o jeho podnete rozhodla krajská prokuratúra. Tento postup sťažovateľ hodnotí ako neefektívny a nesprávny. Sťažovateľ sa rovnako domnieva, že dochádza k priedňom pri vybavovaní jeho podnetu, keďže jeho podnet nebol dosiaľ riadne vybavený vzhľadom na to, že krajská prokuratúra v písomnom vyrozumení o vybavení podnetu neuviedla výrok vybavenia podnetu.

8. Podľa § 458 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) proti právoplatnému rozhodnutiu súdu je prípustné dovolanie generálneho prokurátora, ak to vyžaduje ochrana práv a túto ochranu nemožno v čase podania dovolania generálneho prokurátora dosiahnuť inými právnymi prostriedkami.

Podľa § 461 CSP dovolanie podáva generálny prokurátor na dovolacom súde v lehote troch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia súdu.

Podľa § 16b zákona o prokuratúre generálny prokurátor vykonáva osobne pôsobnosť uvedenú v § 13 ods. 1, 2, 5 a 6, § 14 a § 15 ods. 1 až 3; tým nie je dotknuté ustanovenie § 9. V ostatných prípadoch môže poveriť prokurátora, aby konal v jeho mene.

Podľa § 49 zákona o prokuratúre na vybavenie podnetu je príslušný ten prokurátor, ktorý je príslušný na vykonanie opatrení vyplývajúcich z podaného podnetu.

Podľa § 51 zákona o prokuratúre na zabezpečenie plnenia úloh prokuratúry môže generálny prokurátor a v rozsahu svojej pôsobnosti aj krajský prokurátor určiť výnimky z ustanovení § 46 až 50. Vo veciach, ktoré nepatria do právomoci Špecializovaného trestného súdu, môže generálny prokurátor takto postupovať a určiť, že na konanie je príslušný špeciálny prokurátor len s prechádzajúcim písomným súhlasom špeciálneho prokurátora; súhlas možno vziať späť písomným vyhlásením, ak pominú dôvody určenia výnimky z ustanovení § 46 až 50.

8.1 Pokiaľ prokurátor krajskej prokuratúry na základe postúpenia podnetu generálnou prokuratúrou *a* v mene generálneho prokurátora *preskúmal sťažovateľov podnet a podnet vybavil, potom generálna prokuratúra i krajská prokuratúra postupovali zákonným spôsobom v zmysle už uvedených ustanovení zákona o prokuratúre. Takémuto postupu nie je z pohľadu práv garantovaných čl. 46 ods. 1 ústavy alebo čl. 6 ods. 1 dohovoru možné nič vytknúť. Navyše samotný postup krajskej prokuratúry po postúpení podnetu spočívajúci v zaobstaraní si podkladov na vybavenie podnetu nemožno hodnotiť ako neefektívny alebo porušujúci určité práva sťažovateľa ako podnecovateľa.*

8.2 Ďalej ústavný súd pripomína, že podanie dovolania generálneho prokurátora (predtým mimoriadneho dovolania v zmysle Občianskeho súdneho poriadku) je podmienené splnením zákonných predpokladov, ktoré sú upravené v ustanoveniach § 458 a nasl. CSP. Z týchto ustanovení jednoznačne vyplýva, že ide o mimoriadny opravný prostriedok, ktorého využitie ako procesného inštitútu patrí výlučne generálnemu prokurátorovi. To znamená, že nejde o základné právo sťažovateľa, ktoré by bolo možné zahrnúť pod čl. 46 ods. 1 ústavy alebo pod čl. 6 ods. 1 dohovoru.

8.3 Podľa stabilizovanej judikatúry ústavného súdu na vyhovie podnetu fyzických osôb alebo právnických osôb na podanie dovolania generálneho prokurátora (predtým mimoriadneho dovolania v zmysle Občianskeho súdneho poriadku) neexistuje právny nárok, t. j. osobe, ktorá takýto podnet podala, nevzniká právo na jeho prijatie, resp. akceptovanie, a teda generálny prokurátor nemá povinnosť takémuto podnetu vyhovieť. Je na voľnej úvahe generálneho prokurátora rozhodnúť o tom, či podá, alebo nepodá dovolanie. Ústavný súd v tejto súvislosti viackrát vyslovil, že oprávnenie na podanie dovolania generálneho prokurátora (predtým mimoriadneho dovolania v zmysle Občianskeho súdneho poriadku) nemá charakter práva, ktorému je poskytovaná ústavnoprávna ochrana (porov. napr. I. ÚS 19/01, I. ÚS 67/02, II. ÚS 176/03, II. ÚS 14/04, II. ÚS 144/05, II. ÚS 23/2010, III. ÚS 301/2014, IV. ÚS 344/04).

8.4 Vychádzajúc zo svojej stabilizovanej judikatúry, ústavný súd dospel k záveru, že nevyužitím práva generálneho prokurátora podať proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 14 Co 509/2015-306 z 24. mája 2016 dovolanie generálneho prokurátora nemohlo dôjsť k porušeniu označených práv sťažovateľa, keďže platná zákonná úprava nezakladá sťažovateľovo právo (právny nárok) na vyhovie jeho podnetu na podanie dovolania generálneho prokurátora.

8.5 Ústavný súd poukazuje na to, že podnet sťažovateľa bol generálnej prokuratúre doručený 22. septembra 2016 a po jej postúpení bol doručený krajskej prokuratúre 30. septembra 2016. Na písomnú žiadosť krajskej prokuratúry z 30. septembra 2016 o zapožičanie na vec sa vzťahujúceho spisu Okresný súd Veľký Krtíš listom z 10. októbra 2016 krajskej prokuratúre oznámil, že požadovaný spis jej poskytne po rozhodnutí o výške trov konania. Po opakovanej vzájomnej komunikácii bol na vec sa vzťahujúci spis krajskej prokuratúre doručený 29. novembra 2016. Treba dôrazne vytknúť spomenutým orgánom verejnej moci (najmä Okresnému súdu Veľký Krtíš), že svojím postupom prispeli k predĺženiu času vybavenia podnetu sťažovateľa. Krajská prokuratúra potom však

objektívne vyhodnotila, že v čase (počas) vybavovania podnetu uplynula 3-mesačná lehota od právoplatnosti rozhodnutia súdu na podanie dovolania generálneho prokurátora, takže generálny prokurátor by nemohol (z objektívneho hľadiska) už ani pre túto formálnu prekážku vyhovieť podnetu a podať dovolanie generálneho prokurátora.

8.6 Nemožno ďalej súhlasiť s námietkou sťažovateľa, že o jeho podnete nebolo dosiaľ rozhodnuté a dochádza k prieťahom v konaní o vybavení jeho podnetu, keďže podľa sťažovateľa vybavenie podnetu krajskou prokuratúrou nie je možné považovať za konečné, keďže list krajskej prokuratúry o vybavení podnetu neobsahuje výrok vybavenia podnetu. Ústavný súd konštatuje, že, ako je z už uvedeného zrejmé, sťažovateľov podnet bol riadne vybavený krajskou prokuratúrou (ktorej bol postúpený generálnou prokuratúrou v súlade so zákonom o prokuratúre) a o jeho vybavení bol sťažovateľ riadne písomne vyrozumený. To, že obsah listu o vybavení podnetu krajskej prokuratúry nezodpovedá predstavám sťažovateľa, neznamená, že nie je takéto vybavenie súladné so zákonom alebo že je ústavne vadné. Z obsahu vybavenia podnetu sťažovateľa musí byť zrejmé, ako prokuratúra podnet vybavila a aké prípadné opatrenia alebo úkony zrealizovala alebo bude realizovať. To, že posúdenie podnetu prokuratúrou nie je formalizované v určitej forme výroku, ale vyplýva z textu vybavenia podnetu, neznamená, že takéto vybavenie podnetu je nezákonné. Zákon o prokuratúre neupravuje formálnu stránku (formálne náležitosti) písomného vybavenia podnetu. Vybaveniu sťažovateľovho podnetu krajskou prokuratúrou nemožno z tohto pohľadu nič vytknúť a nemožno zároveň tvrdiť, že sťažovateľov podnet nebol dosiaľ riadne vybavený a že dochádza zo strany generálnej prokuratúry k prieťahom pri vybavovaní sťažovateľovho podnetu.

9. Z uvedených dôvodov ústavný súd sťažnosť smerujúcu proti napadnutému postupu generálnej prokuratúry odmietol v zmysle § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 2. marca 2017